

Streszczenie

W pięciu badaniach (zaprezentowanych w trzech osobnych artykułach) testujemy związek pomiędzy potrzebą poznawczego domknięcia (PPD) i wielozadaniowością. W oparciu o wyniki wcześniejszych badań pokazujących różnice w zakresie podstawowych procesów poznawczych między osobami z wysoką i niską PPD, zakładaliśmy, że PPD będzie wiązać się zarówno z gorszym, jak i lepszym wykonaniem zadań jednoczesnych w zależności od sytuacji. Ponieważ osoby z wysoką PPD mają bardziej selektywną i skoncentrowaną uwagę oraz ograniczone zasoby poznawcze, przewidywaliśmy, że wysoka PPD będzie wiązać się z gorszym wykonaniem dwóch zadań jednoczesnych u osób z niską zdolnością przełączania się pomiędzy zadaniami. Przewidywaliśmy jednak, że straty związane z PPD nie pojawią się u osób, które potrafią efektywnie zarządzać swoimi zasobami, tj. u osób z wysoką zdolnością przełączania się. Wyniki pierwszego przeprowadzonego przez nas badania dostarczyły poparcia dla tej hipotezy. W dalszej kolejności przewidywaliśmy, że większa koncentracja uwagi, którą przejawiają osoby z wysoką PPD, a która zazwyczaj nie sprzyja wielozadaniowości, może ją wspierać, kiedy zadania prezentowane są w obecności zakłóceń. Przypuszczenia te zostały potwierdzone w dwóch badaniach pokazujących, że PPD wiązała się z lepszym wykonaniem zadań jednoczesnych, kiedy zadania te prezentowane były w obecności niezwiązanych z zadaniami zakłóceń. Zgodnie z przewidywaniami efekt ten był istotny dla zadań trudnych (nie było efektu dla zadań łatwych), a większa koncentracja na głównym celu zadania pośredniczyła w związku między PPD a wykonaniem zadań jednoczesnych. Większa koncentracja uwagi związana z wysokim poziomem PPD została również pokazana w dwóch badaniach z wykorzystaniem techniki śledzenia ruchu gałek ocznych, co sugeruje, że to rzeczywiście różnice w uwadze mogą odpowiadać za wspomniane wyżej efekty. Prezentowane badania jako pierwsze sprawdzają związek między PPD a wykonaniem zadań jednoczesnych i jako pierwsze bezpośrednio testują, jak osoby dzielą swoją uwagę podczas wykonywania zadań jednoczesnych w zależności od poziomu